Romulus Dinu

PROXIMALUL

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

390

390

ROMULUS DINU

Proximalul

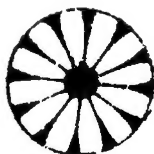
Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta-desen: NICU RUSSU
Desene interioare: AUREL BUICULESCU
Portret: ALEXANDRU DIACONU
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC

ROMULUS DINU

Născut în 1921 în comuna Bolintin-Vale (Ilfov), a urmat Liceul „Gh. Lazăr" și Facultatea de medicină din București (este specialist neurolog). Scrie literatură S.F. pentru Radiodifuziune. Are pe șantier un volum de nuvele fantastice, un volum de amintiri din copilărie și din liceu, un roman axat pe o problemă de psihiatrie.

Colecția „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
editată de revista
Știința și Tehnica
Anul XVII
15 februarie 1971

PROXIMALUL

PIESĂ ÎN DOUĂ ACTE

PERSONAJELE:

BRADU SOARE — *cercetător antropolog, șeful echipei, 34 de ani*
SABINA ZADĂ — *secretara echipei, 24 de ani*
GRIGORE URMĂ — *cercetător speolog, 30 de ani*
NECUNOSCUTUL — *ființă cosmică din Proxima Centauri*
ROBOTOMUL

Acțiunea se petrece în zilele noastre într-un ținut muntos și pustiu dintr-o regiune nedeterminată. Decorul va fi permanent o peșteră, aranjată după fantezia regizorului.

ACTUL I

SCENA 1

(Își fac intrarea, pe rînd, în peșteră Bradu, Sabina și Grig, îmbrăcați în costume de expediție în munți și încărcați cu aparatură, saci etc.)

BRADU : Să cercetăm și aici...

SABINA : Uff, încă o peșteră... Iar umezeală, iar întuneric și lilieci. Dacă umblăm după omul zăpezilor, nu înțeleg de ce-l căutăm prin peșteri și nu pe zăpezi ?

BRADU : Fiindcă aici duc urmele... Grig, cred că ești de acord cu mine că „omul" nostru trebuie să fie prin apropiere și, mai ales, că este o realitate. *(Cu entuziasm.)* Cea mai formidabilă realitate antropologică a secolului nostru, iar noi — descoperitorii ei.

GRIG : Urmele sînt cît se poate de evidente. Sîntem într-adevăr în fața unei realități.

SABINA : Dar respirați și voi odată, faceți o pauză ! Parcă sînteți obsedați : omul și iar omul zăpezilor ! Ah, antropologii !

BRADU (*se oprește un moment, se uită la ea... apoi își continuă ideea ca și cum nu ar fi auzit*) : Așa... să pregătim aparatele de filmat și frînghiile pentru o întîlnire cu el. N-ar strica să avem la îndemînă și fiola cu gaz narcotic... Deși, după urme, nu pare a fi chiar atît de robust. (*Toți se afcrează să scoată din saci instrumentele amintite etc.*)

GRIG : Uite fiola, dar riscăm să adormim și noi aici, în peșteră. Nu-i curent de loc.

BRADU : E probabil să înnoptăm aici, de aceea cred că e bine să instalăm bivuacul înainte de a explora grota. În spațiul acesta mai neted punem sacii de dormit peste corturile demontate. Este destul de uscat.

SABINA : Bucătăria aici. Păcat că nu sînt vreascuri. Un foc ar înveseli puțin. Spirtul solid e total lipsit de poezie...

GRIG : Dacă ai nevoie de poezie, n-ai decît să stingi lanterna și să te uiți înspre bolta peșterii. Cu puțină imaginație ai să vezi chiar un cer înstelat, ca ros de molii și flenderit de nori, cer în care cîțiva lilieci fulgeră negru, maimuțărind rîndunelele. Poftim poezie !

SABINA (*ușor înțepată, ocupîndu-se de bagaje*) : Mersi, mi-a trecut.

GRIG : Puțin probabil.

SABINA : Uite la ce pot sluji rîndunelele...

BRADU : Eu sînt de părerea Sabinei.

SABINA : Ei, vezi ?

GRIG : Ia ascultați ! Nu vi se pare că sînteți indecenți fiind mereu de aceeași părere în prezența mea ?!

SABINA : Grig, te rog nu fi absurd !

GRIG : Și voi... suciți. Cred că vă iubiți ca doi copaci.

SABINA : Ca doi copaci ?

GRIG : Da, ca doi copaci : unul pe un mal, celălalt pe celălalt. Între ei pîrîul. Bate vîntul — ei se clatină la fel. Iese soarele, ei se uită în apă, își văd frunzișurile oglindindu-se în cer, se roșesc stînjeniți, nu se mai uită, să nu se vadă pe sub frunze.

BRADU (*ironic*) : Domnul este... alegoric.

GRIG : Tot din decenţă, copacul cel puternic îşi ţine rădăcinile ghemuite să nu ajungă, pe sub pămînt, la rădăcinile celui mai... firav, şi astfel să observ eu, rîul.
SABINA : Vai, Grig !
BRADU : Eşti un trăsnit simpatic şi nu lipsit de... poezie.
SABINA : Sînt de aceeaşi părere.
GRIG : Iar, frate, iar de aceeaşi părere ? Plec...
BRADU : Fanfaron...

SCENA A 2-a

(Brusc se aude din fundul peşterii o voce trecută printr-un sistem de difuzor de radio.)

ROBOT *(care încă nu se vede) :* Sartorin... Sartorin... cariopedan... Sartorin...
(Toţi tresar, figuri îngrijorate.)

GRIG : Dar asta ce mai e ?
SABINA : O voce... *(Se ghemuieşte lîngă Bradu.)* Mi-e frică.
ROBOT : Androclipaj sarinartic a ciurefec. Sartorin a hipostampica red. *(Repetă fraza.)*
(Toţi trei se retrag spre un perete îngroziţi, în timp ce din fundul peşterii îşi face apariţia o siluetă îmbrăcată într-un costum fantastic şi luminată din spate de robot, care are un reflector pe cap. In pofida costumului neobişnuit, silueta are o ţinută degajată, chiar dezinvoltă. Pe măsură ce înaintează, se desluşeşte în lumină.)
SABINA *(în şoaptă) :* Primitivul ! Omul zăpezilor !
NECUNOSCUTUL : Bun sosit !
GRIG : Frînghiile, Bradule ! Bomba cu gaze, Sabina !
BRADU : Se vede... aşteaptă...
NECUNOSCUTUL : Bună ziua.
TOŢI TREI *(trăsniţi) :* Bună ziua.
BRADU *(în şoaptă) :* Primitivul ne vorbeşte limba.
NECUNOSCUTUL : Într-adevăr, o limbă primitivă. Primitivă fiindcă-i o limbă.
GRIG *(aparte) :* Şi glumeţ. Bomba, fraţilor !
NECUNOSCUTUL : Dacă sînteţi obosiţi de emoţie, puteţi adormi şi fără gazul narcotic.
ROBOT *(din planul al doilea) :* Sartorin... Sartorin a hipostampica red !

NECUNOSCUTUL *(imperativ)*: Stop! Treci pe limba europeană 12 derivaţia neolatină — 80 procente. *(Cînd a zis „stop", cei trei se retrag îngroziţi de intrarea în scenă a robotului.)* Instructiv. Scena merită fixată. *(Către robot.)* Aparatul lor de filmat. *(Cei trei, în cerc, speriaţi. Robotul aduce aparatul de filmat.)* Aşa... Lumina!

ROBOT: Branşat. Film 32 dine, blenda 1,2. Peliculă infectă. Obiectiv chior. Piesă muzeu arheologic...

NECUNOSCUTUL: Stop. Lampa 500 de waţi. Să nu se sperie mai mult decît sînt. Imprimă şi pe fotoscopul magnetic pentru retransmisie. Par exemplare reuşite...

GRIG *(îngrijorat, amuzant)*: Asta-mi lipsea! Să devin *exemplar*. Straşnică cercetare!

NECUNOSCUTUL: Înregistrează şi retransmite. Reflector 2 unda RD 830.

SABINA: Tu ce cauţi, Bradule?

BRADU *(cu ezitări)*: Mi-e teamă, mi-e teamă că nu-i chiar omul zăpezilor... Sigur e altceva... O altă expediţie?

NECUNOSCUTUL *(filmează o vreme pe cei trei, apoi cu un ton alb, profesional)*: Mulţumesc. *(Robotul a licărit între timp în mod special.)*

ROBOT: Retransmis.

NECUNOSCUTUL *(către robot)*: Bine. Continuă, dar detectează numai funcţiile afective. Le laşi *lor* prelucrarea analizei de pantă şi frecvenţă emoţională.

BRADU *(uimit)*: Nouă?

NECUNOSCUTUL: Nu, alor mei.

BRADU: Dar unde sînt... ai dumitale? După cîte ştiu, în regiunea asta ne aflăm numai noi! O expediţie secretă recentă?

NECUNOSCUTUL: Nu. Una veche...

BRADU: Cît de veche?

NECUNOSCUTUL: De... circa 10 000 de ani de-ai voştri.

GRIG *(către Sabina)*: E nebun. Total... nebun.

NECUNOSCUTUL *(către Bradu ironic)*: Colegul dumitale... cînd nu găseşte explicaţii, se refugiază în psihiatria terestră?

BRADU: Colegul meu e uluit... De altfel, ca şi mine... 10 000 de ani!

NECUNOSCUTUL: Şi ca şi dînsa, care şi-a pierdut capacitatea de emisiune a sunetelor articulate?

SABINA (*bîlbîind*) : Dar e uimitor... eu... nu înțeleg... Apariția asta...
BRADU : Dar... Unde sînt ai dumitale ?
NECUNOSCUTUL : În Proxima.
BRADU : Care Proxima ?
GRIG (*revenit*) : Poate... (*Malițios.*) Proxima Centauri, steaua aia de la 4 ani-lumină de aici ?
NECUNOSCUTUL : Începi să-ți revii. Exact. Proxima Centauri.
GRIG (*aparte*) : E glumeț sau nebun...
NECUNOSCUTUL : Să renunțăm la psihiatrie ! Pierzi vreme.
BRADU : Cu alte cuvinte... Ești un... proximal !
NECUNOSCUTUL : Tot atît de *proximal* pe cît sînteți voi de *solari*. Bineînțeles că locuiesc, ca și voi, pe un cadavru stelar, un satelit rece al Proximei. Dar dacă vă place să-mi spuneți așa... N-am nimic împotrivă. Sînt chiar flatat. Deci să mă prezint : Proximalul A X 403.
BRADU : De necrezut. Uluitor ! (*Modest.*) Bradu Soare...
PROX : Într-un fel... Delegatul sistemului solar ?
GRIG (*arătînd spre robot*) : Și... dînsul ?
PROX : Robotomul.E creația mea... Acolo la bază... Mîndria mea... dacă-mi dați voie. E singurul robotom rămas în uz. Am avut o serie. Eu... nu mă prea deplasez. Circulă printr-un mijloc comod și simplu de autopropulsie fotonică. Mi-aduce informațiile de pe globul vostru și face legătura electronică cu baza de cercetări. Destul de uzat, are un bagaj de informație umană întins pe 10 000 de ani. V-ar ului dacă l-ați cunoaște. Din prudență însă i-am deconectat releele de inițiativă. Vă închipuiți ce neplăceri aș putea avea din pricina unui scurtcircuit, robotomul depășind și așa cu mult pe cel mai savant om de pe glob.
GRIG : Fantastic ! Plecăm după omul zăpezilor și descoperim un proximal cu robotom cu tot !
PROX : Să precizăm. Nu voi m-ați descoperit. Eu v-am adus.
GRIG : Asta-i bună ! Cum ?
PROX : Comenzi de la distanță prin biostimuli.
BRADU : Și... dacă vii din Proxima... ce te-a făcut să te așezi într-o regiune pustie și dezolantă ca aceasta ?
PROX : N-a fost o regiune pustie. Eu... am... asanat-o de o serie de ființe inferioare, care trăiau acum 10 000 de ani.

GRIG : „Asanat"... A fost mai degrabă un „asasinat" în masă dacă înțeleg bine !

PROX : Îmi trebuiau liniște, izolare și ei mă stînjeneau... Altceva în plus : unele recepții automate, legătura cu baza îmi erau condiționate de instalații pe care ei le distrugeau cu regularitate : le trebuiau materialul, sîrmele să-și facă ghioace și praștii...

BRADU : Da, a trecut vreme pînă să descoperim bronzul, fierul.

GRIG : Și... Cum a fost drumul din Proxima și pînă aici ? Cu ce-ai venit ?

PROX : Simplu. Distanța este relativ mică : un parsec și ceva, 4 ani-lumină... Călătoream cu o viteză aproape de a luminii... am venit cu o navă fotonică aproape scoasă din uz...

BRADU : Navă fotonică... Avem și noi în planurile de viitor îndepărtat invenția asta...

PROX : ...Depășită de mult la noi și-n alte părți.

GRIG : Și... rabla asta... fotonică... unde este ?

PROX : A plecat repede... după cîteva zeci de generații de-ale voastre. Apăruseră mici fenomene de uzură în contact cu atmosfera terestră... Pot chema însă oricînd, la nevoie, alta.

BRADU : Și cînd se ivește nevoia ?

PROX : De pildă, pentru a prezenta raportul la bază.

GRIG : Cînd ? Curînd ?

SABINA : O să asistăm și noi ?

PROX : Voi... sau urmașii voștri... Cred că în cîteva mii de ani plec.

GRIG (*amuzat*) : Aa... doar cîteva mii de ani... Un spirit reușit.

PROX : Spirit ? (*Către robot.*) Spirit.

ROBOT : Spirit — din latină. Spiritus : substanță incorporală, suflu vital.

PROX : Nu se poate. Caută mai exact.

GRIG : Am vrut să spun : glumă bună.

ROBOT : Glumă : o treabă făcută sau spusă ca să amuze.

SABINA : Auzi, Grig... Ar fi trebuit să știi definiția asta.

PROX : Cred că ești pe definiția exactă... dar atunci n-am glumit de loc. Mai stau cîteva mii de ani, mai am de lucru.

BRADU (*modest*) : În ce ne privește pe noi... am aștepta cu plăcere, dar... longevitatea noastră lăudată...

PROX : Îmi scăpase amănuntul. Oricum, aveți timpul pînă atunci să vă fabricați și voi nave și să ne întoarceți vizita.

BRADU : Slabă consolare.

PROX : Pentru ființe cu simțul anticipației dezvoltat este totuși una.

BRADU : Simțul anticipației în cazul de față... ne deprimă...

PROX : Amănunte despre structura noastră... probabil că v-ar deprima și mai mult.

BRADU : Asta nu ne frînează dorința de a ști. Dimpotrivă.

GRIG : Ba chiar te rugăm : Hai, deprimă-ne puțin !

PROX : Iată, de pildă : evoluînd, noi nu pierdem nici o calitate a speciilor prin care am trecut. Specii din sistemul proximal, bineînțeles, dar nu total deosebite de ale voastre.

GRIG : Dar asta înseamnă că moșteniți mirosul... să zicem... de la arici, care are un lob olfactiv mai mare decît tot restul creierului...

PROX : Chiar așa.

BRADU : ...Și ...ochiul vulturului, care vede un șoarece în iarbă de la un kilometru.

PROX : Exact.

GRIG : Și simțul pipăitului la distanță de la pești sau lilieci.

PROX : Perfect exact.

BRADU : Și auzul cîinilor.

PROX : Cu un corectiv : ceva mai rafinat.

SABINA : Și... intuiția femeilor...

PROX : Depășit... Dacă-i vorba de cea terestră.

SABINA : Formidabil. Pari un om extraordinar !

PROX : Inexact. Închipuiește-ți că printre furnici apare un om care ar sta de vorbă cu ele. Ar fi el o... furnică extraordinară ? Sînt o ființă cosmică mediocră, obligată la cunoaștere ca să existe și atît.

BRADU (*pe gînduri*) : O ființă cosmică...

GRIG (*aparte către Sabina*) : Are imaginație tipul și mai face și pe modestul.

PROX : Încercați inutil să mă menajați vorbind în șoaptă, interceptăm opiniile cele mai... tari emise de ființele cele mai... slabe.

GRIG (*același joc*) : Începe să pună probleme.

SABINA : Dacă n-ar fi îmbrăcat așa bizar, l-aș găsi chiar un bărbat interesant.

PROX *(ușor ironic, dar fără aroganță)* : Mulțumesc.

GRIG *(mustrînd cu degetul în glumă)* : Sabina, vezi că te aude Bradu.

BRADU : Aud și sînt de părerea ei.

PROX *(același joc, ironic)* : Mulțumesc.

GRIG *(scandalizat și glumeț, aparte)* : Iar de aceeași părere.

PROX : Ai spus ceva ?

GRIG : Da, dar nu în legătură cu apariția dumitale.

PROX : În legătură cu problema... copacilor pe care o discutați înainte de a veni eu ?

GRIG : Da, dar de unde știi ?

PROX : Engramele povestesc.

GRIG : Engramele ?

PROX : Engramele, da. Acele imagini sintetice care au rămas întipărite în celulele și legăturile voastre nervoase și care sînt foarte ușor de citit acum. Cu vremea se mai șterg — calitatea de imprimare e slabă din cauza materialului proteic rudimentar.

BRADU : Și cînd se șterg mai există vreo posibilitate de... recuperare, să zicem, a unei discuții consumate într-un loc ?

PROX : Fără îndoială. Simțul foniei reziduale. În nucleul... să-i zicem herțian din creierul nostru, există un grup de celule care detectează oscilațiile electromagnetice persistente alte atmosferei la mult timp *după* o discuție consumată.

BRADU : Atmosfera ar fi deci un fel de magnetofon care înregistrează permanent și nu pierde nimic ?

PROX : Da. Și rolul nucleului herțian este să funcționeze ca un buton de radio, să se fixeze pe epoca respectivă, adică pe momentul istoric, și totul se recepționează apoi în creier ca la un radio banal.

GRIG *(izbucnind)* : Aproape de necrezut ! Ai putea, de pildă, să... prinzi fidel conversațiile... intime ale Cleopatrei cu Marc Antoniu ?

PROX : Desigur. Ar fi numai necesar să ne deplasăm în Egipt sau la Actium sau... pe unde au mai trecut eroii dumitale și au avut loc... colocviile lor sentimentale.

SABINA : Cîte încurcături ar putea să provoace simţul ăsta la oameni !

BRADU : Eu mă gîndesc cît de exact s-ar putea scrie istoria adevărată.

PROX : Noi nici n-avem istorie scrisă. Ea se acumulează în memoria noastră, care nu pierde nimic din ce trăim noi şi moşteneşte tot ce au trăit înaintaşii noştri.

GRIG : Şi... asta... cum se realizează ?

PROX : E o problemă de calitate a substanţei nervoase, apoi de legături nervoase... Pentru că vă văd neîncrezători, să facem o mică demonstraţie.

SABINA (*aparte*) : Colosal de interesant.

BRADU : Iartă-mă. Dar aş vrea mai înainte să ştiu cum faceţi între voi, proximalii, schimbul de informaţii. Ai afirmat despre limba noastră că e „primitivă fiindcă este o limbă".

PROX : Simplu. Pentru informaţiile banale ne interceptăm reciproc gîndurile. Fără traducere semantică. Pentru informaţii complexe, prin acordarea reciprocă la toate circuitele nervoase care privesc problema.

BRADU : Semantica, semnificaţia limbajului, devine inutilă !

GRIG : Robotul de ce îţi vorbeşte ?

PROX : Robotomul este modulat de mine pe frecvenţe de om, pentru a se putea informa singur printre oameni. Şi-mi transmite într-o limbă umană ca să mă familiarizez şi eu cu ritmurile cuvintelor. E plăcut... Au un farmec arhaic... Dar să revin la noi. Avem, de asemenea, mecanisme pentru prelucrarea automată a unor informaţii, ca, de pildă, factorii care provoacă boli. Noi am desfiinţat astfel medicina. Organismul nostru se apără singur şi sigur de orice agent dăunător. Medicina a rămas de mult în domeniul arheologiei.

GRIG : Asta e o treabă bună. Probabil de aceea trăiţi atît.

PROX : Exact. Greşeala nu mai este posibilă.

BRADU : Să ne întoarcem la demonstraţia noastră.

PROX : Înainte de a începe însă, domnişoara secretară trebuie să iasă cîteva minute din peşteră.

SABINA : Tocmai eu. De ce ?

PROX : Pentru a-ţi satisface o mică nevoie fiziologică presantă şi care te preocupă de o jumătate de oră.

SABINA *(scandalizată)* : Asta-i bună !
PROX : Mă înşel ?
SABINA *(rîzînd)* : Din păcate, nu. *(Iese.)*

SCENA A 3-a

Bradu, Grig, Prox şi Robotul

PROX *(către robot)* : Un tigru al zăpezilor este în apropiere. Se îndreaptă spre noi. Adu-l devitalizat.
(Robotul iese.)

SCENA A 4-a

Bradu, Grig şi Prox

BRADU : Şi Sabina e afară ! Robotomul...
PROX : Nici o grijă... Tot cu biocurenţi.
BRADU : Dacă e numai o glumă...
PROX : Să începem.
BRADU *(rîzînd)* : Mi-ai răspuns exact ! Asta are mai mult un aspect de şedinţă de telepatie.
PROX : Da. Într-un fel... ca fapt ştiinţific, nu ca divertisment.

SCENA A 5-a

Aceiaşi plus Sabina

SABINA *(intrînd)* : Robotomul a trecut ca vîntul pe lîngă mine. *(În atenţia celorlalţi.)*
GRIG : Eu... am să dezvălui nişte lucruri la care nici nu vă gîndiţi, dar există în creierul vostru.
SABINA : Un joc cam riscant. Abia aştept.
BRADU : Nu este joc, ci o experienţă.
SABINA : Eu însă nu ţin să fiu obiectul experienţei şi vă rog să nu mai faceţi glume ca aceea de adineauri.
PROX : Dar ce simte Bradu pentru dumneata nu te-ar interesa să ştii ?
SABINA *(uşor afectată)*: Dacă n-am reuşit să aflu singură pînă acum...

PROX *(către ei)* : Cu femeile voastre văd că treaba merge mai complicat decît la noi, în Proxima Centauri.

SABINA *(uşor înţepată)* : Probabil... dar eu nu vreau să iau parte direct la experienţă.

BRADU *(uşor emfatic, flatat)* : Ei, frate, nu fi lipsită de haz şi de... spirit ştiinţific. Cine ştie ce poţi afla !

PROX : Iar dumneata exact acum te simţi îngrijorat şi bravezi. Eşti gata să intri în panică la gîndul că s-ar putea să-ţi divulg unele gînduri.

BRADU *(bravînd)* : Am rezistat întotdeauna la experienţe de hipnoză, iar pentru telepatie n-am înclinaţie.

PROX *(apăsînd pe fiecare cuvînt)* : Ai avea curajul să rezişti şi la o şedinţă de sincerităţi absolute ?... *(Pauză încurcată.)* Nu-i nevoie să-mi mai răspunzi. Îţi citesc reticenţele. *(Se întoarce brusc către Grig.)* Nu... nu sînt tranzistorii obişnuiţi. Alt tip de valvă electronică, cam acelaşi principiu, dar lasă tentaţia de a demonta robotomul în lipsa mea. Îţi interzic.

GRIG *(confuz)* : Bine, dar n-am...

PROX *(casant)* : Inutil. Ne înţelegem atît de bine... *(Joc de reflectoare verzi.) (Pauză scurtă.)* Acum... uite ! Nici n-am început bine şi toţi trei sînteţi de părere interioară să nu mai continuăm... *(Scurtă pauză.)* Ce ziceţi ? Continuăm ?

SABINA *(stingherită)* : În ce mă priveşte...

BRADU *(acelaşi joc)* : Eu drept să-ţi spun...

GRIG *(mofluz)* : Cît despre mine...

PROX : Atunci renunţăm.

SABINA : Domnule... Proximal... Nu ştiu cum să-ţi spun... Atmosfera de fantastic creată de apariţia dumitale e accentuată şi de...

PROX : ... Îmbrăcămintea mea.

SABINA : Da.

PROX : Ce însemnătate poate avea ?

SABINA : Are... Nu crezi că ai putea să-ţi pui o haină mai... ca a noastră ?

PROX : N-am la îndemînă.

GRIG : Îi împrumut un costum de al meu.

PROX : Mă supun cu plăcere fanteziei voastre.

(Grig caută în sac, dă nişte haine lui Prox, care iese.)

SCENA A 6-a

Sabina, Bradu şi Grig

BRADU : Ce părere aveţi, dragii mei ?
GRIG : Eu oscilez între demenţa lui şi demenţa mea... dacă mai continuă.
SABINA : Şi dacă totuşi... e om ?
BRADU : Bine, dar cum a ajuns aici dacă e om ?
GRIG : Asta e treaba lui. Cu elicopterul !
BRADU : Şi robotomul ?
SABINA : Aşa-i, robotomul ?
GRIG : Asta pune probleme, într-adevăr. În ăsta cred mai repede decît în stăpînu-său. Sst ! Vine.

SCENA A 7-a

Aceiaşi plus robotomul şi proximalul

Intră robotomul, tîrînd un animal mort, pe care-l aruncă într-un colţ. Concomitent intră şi Prox.)

PROX : Continuaţi.
ROBOT : Detectare prin bioghidaj. Devitalizarea s-a efectuat. Animalul se găseşte în stare de moarte aparentă.
PROX : Perfect. Se menţine aşa.
SABINA *(apropiindu-se)* : Vai ce bine îţi stă aşa. Arăţi a... om.
PROX : Doreşti s-o iau ca pe un compliment ?
SABINA *(ţipînd)* : Un tigru !
BRADU: Un exemplar gigantic !
GRIG : Mort „aparent" ! Şefule, te ţii de glume. Termină-l rogu-te. *(Punînd mîna pe puşcă.)* Sau... o fac eu.
PROX : Opreşte-te. S-au cam rărit aceste exemplare. Reflectez să-l menţin o vreme aşa, apoi să-l orientez într-o regiune unde ecologia o cere. Problemă de echilibru între specii aici, pe Terra.
GRIG : Poate... vrei să ne... asanezi şi pe noi ca pe... cei din neolitic ?
PROX : N-aveţi nici o grijă. Nu vi se întîmplă nimic.
BRADU : Cum ai ştiut că este prin împrejurimi ?
PROX : A fost o întretăiere de curenţi filogenetici. Ai mei s-au întîlnit cu ai lui. Şi am înţeles că se apropie un gol.
GRIG : Un ce ?

PROX : Un gol. Emoția a stîrnit și-n voi un fel de gol... (*Concentrîndu-se.*) Aa... da. Tot foame. Instinct arhaic (*Pe gînduri.*) Mîncare, da... alimente. Am ingerat o dată, acum cîteva mii de ani... Mi-a adus robotomul dintr-un prînz al unuia... Sardanapal.

SABINA : Cum ? Dumneata nu mănînci de atîtea milenii ?

PROX : Din cînd în cînd. Și atunci de curiozitate. Se pierde atîta vreme cu mîncarea, aproape o optime din viață... Uneori mai mult.

SABINA (*ca pentru sine*) : Interesant bărbat... nu pune probleme culinare.

GRIG : Grozav banc ! Să te informezi... ca să nu pierzi vremea mîncînd !

ROBOT : Banc — substantiv masculin, la feminin bancă, la plural bănci. Termen pescăresc : banc de pești. Banc, termen meșteșugăresc. Banc, termen geografic, depuneri de nisip. Bănci bănci...

GRIG : E hîrîit rău dicționarul dumitale... iar nu-i pe problemă. Scurt. Banc egal glumă.

SABINA : Cînd îți spun că trebuie să-ți traduci mereu glumele.

GRIG : Dacă se poate glumi lîngă un tigru al zăpezilor aflat în stare de moarte aparentă... chipurile... biostimulată.

SABINA : Și atît de apropiată...

GRIG (*către Prox*) : Zău, prietene, nu s-ar putea rezolva acum problema ecologică a tigrului ?...

PROX : Dacă țineți... (*Către robot.*) Ia zoonul și du-l în careul 4 006.

(*Robotul ia leșul și iese.*)

SCENA A 8-a

Prox, Bradu, Sabina și Grig

GRIG : Unde ?

PROX : Pentru ușurarea cercetărilor cu roboții am împărțit globul în 6 000 careuri de diferite mărimi. Asta-i harta mea.

SABINA : Și... unde e careul 4 006 ?

PROX : La 40 de laturi medii de aici. Circa o optime de glob. Deci nici o grijă.

BRADU : Bine, dar atunci cînd se întoarce robotomul ?

PROX : Mergînd frînat, cu 1/100 din viteza luminii... în cîteva secunde e înapoi.

BRADU : Sabina, nu crezi că ar fi bine să prepari totuşi ceva de mîncare ? Între timp mai schimbăm informaţii cu el. *(Sabina începe să se ocupe de prepararea mîncării.) (Către Prox.)* Ne datorezi o explicaţie mai amplă în legătură cu structura proteică a proximalilor.

GRIG : Şi a mecanismelor lor nervoase...

PROX : Să încerc să şi explic. Voi, oamenii, aveţi proteinele, carnea voastră, creierul vostru, realizate după tipare genetice, care conţin patru baze purinice. Noi, după tipare făcute din aproape patru sute de asemenea baze. Realizăm astfel un fel de *superproteine*... diferenţa este enormă. Calităţile noastre sînt infinit mai complexe. Oricum, s-a ajuns, printre altele, ca moleculele noastre să se refacă ele însele sub influenţa radiaţiei cosmice şi tot din ea să capteze singure surse de energie în lipsa alimentelor. De aceea nu ne e foame, Grig.

GRIG : Fericit univers... *(Răzgîndindu-se.)* Dar nu prea. În ce mă priveşte... un prînz cum trebuie...

BRADU *(entuziast)* : Fericită, Grig, într-adevăr, lumea în care cele mai multe eforturi ale fiinţelor gînditoare nu ar fi să procure hrana !

PROX : De cînd sînt pe globul vostru, încerc un sentiment ciudat care seamănă cu mila privind gigantica risipă de timp şi energie cheltuită numai pentru acumularea de hrană.

BRADU : Într-adevăr, unde ar fi ajuns omul dacă n-ar fi mîncat ?

GRIG : „În Terra", Bradule, în pămînt. Asta-i situaţia. Clar ?

SABINA *(de la foc)* : Vai, cît eşti de prozaic, Grig !

GRIG : Eu, prozaic ? Sînt omul ştiinţei exacte. Şi mă simt nemîncat ca un proximal !

SABINA : Mai bine ai fi deştept ca el.

GRIG : Vezi şi tu că nu se poate... Patru baze în tiparul genetic ... Oricît le-aş combina... atît mi-a lăsat mama. În timp ce lui... 400. Chestie de moştenire : n-am vină, n-are merit. Dar... apropo, amice, cum vă reproduceţi ?

PROX : Simplu. Nu în eprubetă, cum au gîndit unii scriitori ai voştri care au cultivat fantasticul. Prin gestaţie nor-

mală. Dar ce cîştigă părinţii se transmite în întregime copiilor.

BRADU : Fenomenal ! Ce transmitem noi urmaşilor ? Cîteva instincte : de apărare, de alimentare, reproducere, libertate.

PROX : Noi moştenim, de pildă, reflexul calculului diferenţial şi integral, reflexul filozofic al egalităţii sociale, reflexul reflectării materiei în conştiinţă. Legea firii noastre ne obligă să procreăm fiinţe egale nouă încă de la naştere.

BRADU : Noi cu fiecare copil o luăm cam de la cap. Noi ne *reproducem* rudimentar, experienţa noastră trebuie recîştigată mereu, în timp ce voi...

PROX : Noi *ne continuăm* exponenţial... Perfecţionare neobosită.

BRADU : În asemenea condiţii... desigur că fenomenul se produce relativ rar la voi...

PROX : Evident.

SABINA *(venind de la foc)* : Interesant. Foarte interesant, dar permite-mi o digresiune în această expunere ştiinţifică.

PROX : Încîntat să recepţionez.

SABINA : Iubirea... dragostea... amorul... există acolo ? Şi ce rol are în... fenomenul perpetuării, să zicem ?

PROX *(uşor dezorientat)* : Iubirea... dragostea... amorul... iartă-mă, atmosfera terestră a fost prea densă. M-am adaptat greu. Am uneori dificultăţi. Memoria...

GRIG : E subtilă fata... L-a-nfundat !

PROX *(iritat, către robot)* : Amor, iubire ?

ROBOT : *Amor*, din latină amor, de la *amore*. Sentiment prin care inima este atrasă către ceva sau cineva care-ţi place şi pe care doreşti să-l ai. Înclinare dictată de legile naturii ; iubire maternă, iubire filială, conjugală... Se scrie cu majusculă — Amor — cînd e vorba de Cupidon, fiul Venerei...

PROX : Stop. Te îndepărtezi. Mi-ai dat definiţia terestră, dar mi-am amintit perfect între timp. Este vorba de un sentiment, un instinct arhaic, o şiretenie a naturii care a existat cîndva şi în sistemul proximal şi servea la apropierea irezistibilă a două arhifiinţe în vederea procreării şi reproducerii. Perimat, dispărut ca inutil din momentul în care perpetuarea se face în condiţiile in-

teligente arătate. În plus dădea naştere la confuzii, incertitudini, drame, apariţie de exemplare nereuşite etc.

GRIG : Arhiamorul vostru se purta deci absolut ca la noi azi, cînd mai există şi bîntuie chiar.

SABINA : Ce deziluzie! Mai bine nu întrebam. Trebuia să mă aştept de la un superinteligent... *(Se duce la foc, se întinde pe jos.)* Mă simt epuizată... Ce caut printre ei ?

GRIG : Bradule, tot notezi tu cu furie, stenografiază şi asta : „Istoria desfiinţată, medicina — o ştiinţă fosilă, semantica — o bagatelă inutilă, iubirea pulverizată ca dăunătoare". Mai rămîn tehnica, arta şi... mai ştiu eu ce ? Simt că-mi crapă capul. Sabina aţipeşte ca să se apere de noutăţi !

PROX : Somnul Sabinei este limpede, sincer, simbolic. Este somnul oboselii substanţei voastre. E patetică în... deconectarea ei.

BRADU : E obosită... sau se refugiază în somn... ca noi toţi cîteodată.

PROX : Somnul... Noi l-am pierdut de mult... dar avem şi astăzi uneori nostalgia acestor... frînturi de inexistenţă...

BRADU : Şi voi ?... *(Pauză în care fiecare pare a se gîndi, apoi Bradu reia discuţia.)* Dar uite... Grig ridică o problemă... Ne vezi de-atîta vreme... Ce crezi despre arta, tehnica umană...

GRIG : Că de celelalte ne-am lămurit...

PROX : Las arta de o parte... să nu ne complicăm... Tehnica... Viaţa există pe Pămînt de un miliard de ani...

GRIG : Fii bun, te rog, şi ia-o de la Adam... dacă poţi. Simt că încep şi eu să mă deconectez ca Sabina...

PROX : ...Omul de un milion.

GRIG : Mersi.

BRADU : Abţine-te, Grig, *pentru Dumnezeu !*

PROX : *(dezorientat)* : Pentru cine ?... Pentru cine ?...

BRADU : Pentru... cineva... *(Rîzînd.)* întreabă robotomul !

GRIG : Lasă-l, Bradule, încurci lucrurile... O să ne creadă mai sălbatici decît sîntem. *(Către Prox.)* Va să zică, omul există de un milion de ani...

PROX : Da. Scrie de 5 000—6 000 de ani. În afară de foc şi roată, care sînt mai vechi, în ultima sută şi ceva de ani de-ai voştri aţi făcut mai multe descoperiri ştiinţifice decît într-un milion. Vă daţi seama ce epocă formidabilă trăiţi voi doi în viaţa omenirii ?

GRIG : Uite, domnule, trebuia să ne gîndim !

PROX : Raportați suta la milionul vostru. Aveați o șansă din zece mii să o trăiți și tocmai pe aceea ați prins-o. Remarcabil noroc. În șapte mii de ani ați dublat vîrsta medie. În șapte sute de mii o s-o înzeciți poate. Cît privește creierul și inteligența, se vor dezvolta, probabil, în paralel cu prelungirea vîrstei voastre.

GRIG : Încep să cresc în propria-mi stimă. Și devin optimist chiar cu privire la... longevitate.

BRADU : Dacă am evolua și în celelalte domenii ca în tehnică !

PROX : Pui degetul pe rană. Tehnica vă amețește, vă face robii ei. Uite, forța atomică, o petardă periculoasă cu care vă jucați, nu vă este supusă încă și e în stare să vă desființeze. Mecanicismul vostru vă împinge să fabricați roboți asemănători vouă. După cum, de altfel, s-a întîmplat și la noi, și ne-am oprit la vreme... Cînd însă toate funcțiile voastre v-ar fi preluate de roboți, cînd însăși construcția roboților ar fi preluată de roboți, cum vedeți voi evoluția materiei voastre vii ?

BRADU : Pînă atunci... mai e atîta vreme...

PROX : Pînă atunci... vă dezvoltați prea mult în afara voastră ...Neglijați însă nevoia de reflectare interioară, de cercetare a abisurilor proprii, de perfecționare a propriei voastre calități intelectuale...

GRIG : Ai aerul să spui că nu ne cultivăm...

PROX : Nu, nu asta vreau să spun. Vă dau un singur exemplu : gîndirea voastră, lăsată în voia ei, a dus la un fenomen curios pe care nu l-am întîlnit pe altă planetă. A apărut *minciuna.*

BRADU : Minciuna e o reacție de apărare...

PROX : Față de cine ? Față de voi înșivă... Vedeți unde se poate ajunge ? Avînd posibilitatea să vorbiți, să scrieți, ați vorbit și ați scris *altceva decît gîndiți.* Ați plănuit raptul, furtul. A apărut faptul ascuns, neștiințific. Mințiți uneori cum fac copiii, din fantezie, dar fără nevinovăția lor. Trăiți de fapt o copilărie umană vinovată și întinsă pe milenii.

GRIG : E un rechizitoriu ? Ești moralizant ?

PROX : Nici nu mă gîndesc. Sînt un simplu observator al evoluției voastre și am ordinul de la bază să nu inter-

vin cu nimic personal în desfăşurarea ei. Fiindcă nu puteţi citi gîndurile, intenţiile, unii dintre voi au născocit *trădarea*. Substanţa inefabilă pe care voi o numiţi *conştiinţă* a devenit uneori marfă. S-a vîndut şi s-a cumpărat între popoare ca şi între indivizi. Pînă şi dragostea este pentru mulţi prefăcătorie, care poate fi cumpărată ori vîndută sub o formă sau alta.

GRIG : Prefăcătoria asta... mai mult se închiriază...

PROX : Să trecem... Dacă toate gîndurile voastre s-ar putea citi direct şi s-ar putea comunica simplu între voi, toate neînţelegerile şi încordările ar fi ocolite. Conflictele cred că *ar dispărea*. Sinceritatea mi se pare a fi condiţia esenţială a echilibrului omenesc. Dar voi pierdeţi un timp enorm să descoperiţi minciuna... *(Scurtă pauză în care cei trei par a reflecta.)*

GRIG : Bradule, mie ori mi-e puţină ruşine de condiţia mea de om ori... am obosit... sînt ameţit... ies să mă plimb la lumină şi aer...

PROX : Te însoţesc şi promit că tac. E destul pentru azi.

GRIG : Hai, dar să ştii o chestie şi tu, Bradule. O şedinţă de telepatie, o scamatorie cu un tigru şi... etalarea unor idei... avansate, ce-i drept, dar cam trăsnite n-au darul să mă convingă că mă găsesc în faţa unui tip căzut din cer. Eu sînt om de ştiinţă, domnule, şi vreau argumente tari.

PROX : Să încercăm... Hai cu mine.

GRIG : Şi altă chestie. Să nu mă iei cu... minuni. Au mai încercat şi alţii cu noi, oamenii... Procedeul e uzat. Nu mai prinde, dom'le.

(Ies Prox şi Grig.)

SCENA A 9-a

Sabina şi Bradu

SABINA *(se întinde, se ridică)* : Ei, Bradule, ce zici ?

BRADU : Nu dormeai ?

SABINA : Cred că am aţipit cîteva secunde... la început.

BRADU : Atunci... ai ascultat tot.
SABINA : Tot.
BRADU : Şi ce părere ai ?
SABINA : E reuşit, nu glumă.
BRADU : Îţi place ?
SABINA : Mult de tot. E tare deştept.
BRADU *(uşor înţepat)* : De fapt... nu trebuie să fii neapărat din Proxima Centauri ca să ai ideile lui.
SABINA *(puţin preţioasă)* : *Le emite* la nivel uman.
BRADU : Multe... istorii despre structura lor mi se par de domeniul fanteziei.
SABINA : S-ar putea totuşi să fie aşa cum spune el.
BRADU *(uşor plictisit)* : În sfîrşit... din punct de vedere ştiinţific e chiar interesant.
SABINA : Chiar şi din alte puncte de vedere.
BRADU : Care ?
SABINA : Ei, care. Din toate punctele de vedere.
BRADU : Sabina !
SABINA : Da, Bradule.
BRADU : Sabina, tu ţii la mine ?
SABINA *(evazivă şi gînditoare)* : Ce legătură are asta cu... proximalul ? *(Rămîne cu ochii pironiţi undeva în gol.)*
BRADU *(cald)* : Sabina, eu te întreb dacă ţii la mine.
SABINA : Ce importanţă ar avea asta ?... Poate... într-un fel...
BRADU : Cum poate ? Cum într-un fel ? În ce fel ? Şi de ce nu mi-ai spus-o pînă acum ?
SABINA : Fiindcă... *(Feminină.)* Nu m-ai întrebat... De altfel, şi acum... e mai mult un interogatoriu decît...
BRADU : Sabina, tu eşti aici ?
SABINA : Dar unde ?
BRADU : Cum unde, Sabina ? Eşti pe gînduri tocmai acum cînd...
SABINA : ...Acum cînd... lămurim în grabă „întrebarea" dintre noi ca pe un punct mărunt dintr-o expertiză cu termen de predare...
BRADU *(dezolat)* : Ce-ai înţeles ! *(Se apropie de ea şi are intenţia s-o îmbrăţişeze. Ea rezistă.)*
SABINA *(cu răsfăţ)* : Cuminte, Bradule... Uite...

SCENA A 10-a

Aceiași plus Grig

GRIG *(intră clătinîndu-se)* : Fraților, proximalul m-a făcut praf ! *(Își dă seama că a surprins scena.)* Pardon. Vă stingheresc !

SABINA : Nu, Grig, de loc, chiar despre el vorbeam...

GRIG *(șmecherește)* : Perfect... Sîntem pe subiect. M-a făcut ferfeniță în trei minute. M-a repezit cu robotomul dincolo de stratosferă pînă mi-am pierdut și ultimul dram de... cum îi zice ?... ponderabilitate. Sînt năucit, fraților. Mi-am vărsat și sufletul în casca de cosmonaut !

BRADU : Cum ? Unde ați fost ?

GRIG : Pînă ici în Cosmos, domnule. E proximal autentic, dom'le. Indiferent de ce bărbi mai pune el în problema... mansardei. Fără rachetă, fără nimic, dom'le, numai cu robotomul, zbang, în Cosmos !

SABINA *(copilărește)* : Vai, vreau și eu... Cum aș vrea și eu.

SCENA A 11-a

Aceiași plus Prox

PROX *(intrînd)* : Cu plăcere... Mergi ?

BRADU : N-aș fi de părere.

GRIG : Nici eu. Nici nu știi ce vrei. Ce, crezi că-i ca în ziar, cu poze, interviu cu cosmonautul vesel ? Vai de sufletul lui !

SABINA : Pe tine nu te întreabă nimeni. De ce nu mă lași, Bradule ?

BRADU *(ușor moborît)* : Cum de ce ? Eu am răspunderea acestei expediții. Un accident nu mi-ar fi iertat.

GRIG : Las-o, mă, că-i trece cheful de nautică spațială. O să-i intre o sfîntă frică în oase...

PROX : Dar nici nu se pune problema unei primejdii.

SABINA : Hai, Bradule... Lasă-mă *(Schimbare de ton.)*... Că altfel...

BRADU : Nu mă convingi.

GRIG : În fond, treaba voastră...

SABINA : Vrei neapărat să plec fără voia ta ?
BRADU : Bineînțeles că nu.
SABINA : Atunci ?
BRADU *(enervat)* : Atunci fă ce-ți place, dar nu mă mai întreba.
SABINA : Ce are, Grig ?
GRIG : Probabil că nu erați de acord în momentul... întoarcerii mele din Cosmos...
SABINA *(înveselită)* : Ba, dimpotrivă... Da, Bradule ! *(Către Prox, care a urmărit discuția cu un aer absent.)* Dar nu în Cosmos... nu în imponderabilitate. Sufăr de amețeli. Eu nici în leagăn nu mă dau.
PROX : Unde vrei tu. La revedere, prieteni.
(Ies.)

SCENA A 12-a

Bradu și Grig
(Trebăluiesc pe la bagaje, instrumente etc.)

GRIG : Bradule, tu ai observat că proximalul nostru *n-are umor* ? Că e prea inteligent pentru... articolul ăsta ?
BRADU : Îi lipsește absurdul nostru, Grig.
GRIG : Dacă-i așa, eu găsesc că e absurd să-ți lipsească tocmai absurdul.
(Rămîn o vreme pe gînduri amîndoi.)
BRADU : Grig, cine-i oare eroul epopeii cosmice ? *Steaua* sau *electronul* ?
GRIG : Eroul cui ? Al epopeii cosmice ? Ce te-a apucat ? Ce mă întrebi pe mine ? Întreabă-ți... proximalul !
BRADU : Ah, Grig, cînd îmi dau seama de posibilitățile intelectuale ale acestui individ... Cînd, prin comparație cu măruntele mele puteri, mă gîndesc la infinitul mic, atomic, la infinitul gigantic al Cosmosului... Cînd încep să concep universul curb, într-o sferă posibilă matematic, dar imposibilă în realitate... Cînd forțez a patra, a *n*-a dimensiune einsteiniană... contracția și curbura timpului, simt o amețeală, o stîncă pe piept, din mine se ridică un

fel de hohot, un urlet interior în fața neputinței mele... și gîndul stă. *Stă și urlă.*

GRIG : Stop, băiatule. Stop. Rămîi antropolog. Nu te amesteca în chestii de-astea. Ești prea deștept. Uite, vezi, dacă te întrebi serios unde merge universul nostru, îți intră mintea în panică. Bubuie. Dar dacă tot tu îți răspunzi : universul nu merge nicăieri, fiindcă e peste tot, te liniștești imediat. Și unde să se ducă, dom'le, în stînga, în dreapta, în sus, în jos ? Dacă-i peste tot ! Adică bătut în cuie de el însuși ! Gata. Cosmosul, ideea Cosmosului și a infinitului nu sînt primejdioase decît pentru oamenii deștepți. Pe ei îi poate țicni. Pentru restul muritorilor e simplu : Cosmosul și infinitul cu treaba lor..., că au destulă... și au timp berechet, noi cu a noastră..., că și noi avem treabă, slavă domnului, dar cu timpul stăm prost, prost al dracului ! Clar ?

BRADU : Clar, Grig, dar... cam comodă atitudinea ta...

GRIG : Comodă ? Atitudinea ta... incomodă te duce la rezultate mai de valoare ?

BRADU : Eu cel puțin încerc...

GRIG : Încearcă, Bradule, încearcă, dar ascultă ce-ți spun : omul n-are... *(Arată cu degetul la frunte.)* Condiții, omule, n-are condiții să conceapă infinitul. E... cum ai vrea să examinezi o piatră cît o alună colțuroasă cu călcîiul. O bagi în pantof și mergi, mergi pînă îți ies ochii de studiu. Cam așa-i.

BRADU : Dar proximalul ?

GRIG : Proximalul, cît e el de proximal, tot în pantof o are ! Îți fac un hatîr, între degetele piciorului, nu sub călcîi. Asta-i diferența. O pipăie nițel mai bine. Și ce, pe el nu-l supără ? Lui crezi că nu-i sar ochii ? Lui nu-i bubuie mintea ?

BRADU : Ba... în fond, cred că mai mult chiar decît mie, fiindcă își simte neputința mult mai bine decît mine.

GRIG : Ei, vezi. Devii rezonabil. Mai bine te-ai preocupa mai mult de Sabina. Am impresia că... microcosmosul ăsta intuiește mai bine pe proximal decît tine. Face mai puține complexe.

BRADU *(îngrijorat)* : Cum adică ?

GRIG : Sabina își dă mai bine seama decît noi de teoria relativității în Cosmos. Uite, fiindcă e femeie, pentru ea un bărbat este un *bărbat,* fie că-i din Sirius, de pe Pămînt sau din Proxima Centauri. Ea are... sentimentul egalității ființelor gînditoare în Cosmos !

BRADU : Poate e adevărat... Se nasc însă niște întrebări în mine cu privire la Sabina.

GRIG : Ei, așa, frate ! Vino acasă.

BRADU : Are uneori un fel de tăceri... pierdute. Un fel de puncte de suspensie pe față... E parcă dezorientată, alteori frămîntată.

GRIG *(tresare) :* Bradule ! M-ai înțeles greșit. Ce-ți dă prin cap ? Cum... Sabina... proximalul... *(Face un gest echivoc cu degetul.)* Nu fi copil. O fi puțin... năucită de el, dar mai repede cred că nu-i prea lămurită de sentimentele tale. Derutată chiar de... hai să-i zic neatenția ta.

BRADU : Dacă ar fi numai atît...

GRIG : Așa e cum îți spun. Orice femeie, în prezența unui bărbat nou, interesant, colosal de inteligent, se descumpănește la început. În cazul nostru, proximalul *este* un obiectiv, trebuie să recunoaștem, mai ales în fața uneia ca Sabina. Dar *femeia* din ea primează. Femeia examinează, intuiește prin ochi, prin nas, prin piele, prin... ce vrei, însă... economisește creierul și apoi pune un verdict. *(Maimuțărind) : „Este* sau *nu este...* genul meu". Asta face. Poate să fie individul și din Steaua Polară sau din Andromeda, nu ca ăsta, de aici, din Proxima, de la un parsec jumate, tot așa face !

BRADU *(evaziv și neîncrezător) :* Și crezi că... proximalul... nu e genul ei ? Eu nu mă pricep să cuceresc o femeie.

GRIG : Nu, sigur nu e genul Sabinei, din cîte o cunosc. E pămînteancă lucidă, frate. E de-ai noștri. Cît privește capacitățile tale de cuceritor sînt *inutile.* O femeie lucidă... *se cucerește* singură... dacă-i vorba. Fără ajutorul tău și chiar împotriva ajutorului tău.

BRADU : Bine ar fi să fie așa...

GRIG : Așa e, cum îți spun... Crede-mă... Sst ! Se aud pași. Cred că-i ea. S-au și întors.

BRADU *(urmărindu-și gîndul) :* Bine-ar fi...

SCENA A 13-a

Bradu, Grig și Sabina

SABINA : M-am întors, băieți ! Brrr... ce frig !

BRADU *(preocupat)* : Frig... spui ? Aa... da, frig... *(Își revine.)* De unde frig ? E vară !

SABINA *(făcînd cu mîna gesturi în sus)* : Frig... sus... în aer... Dar ce aveți capetele astea ? V-ați certat ? Sau nu vă înțelegeți pe diametrele craniului lui Proxi ? N-aveți decît să i le măsurați. E așa docil... Proxi.

BRADU *(scandalizat)* : „Proxi" ?!

SABINA : Da. Proxi. Avea un nume cam lung... Am făcut o plimbare foarte agreabilă... prin stratosferă. Ne-am îmbrăcat special... să vezi ce bine îmi stă în... cum îi zice... azbest... Și ne-am ancorat de Robo... știi, Grig, cum...

GRIG *(scandalizat)* : „Robo" ? !

SABINA *(cu naivitate și cochetărie simplă)* : Da, Robo.

BRADU : Și... ce-ai făcut cu... *Proxi* și cu... *Robo* ?

SABINA : O plimbare admirabilă. Viteză, nu glumă, tocmai pînă în cercul 3, la două laturi de aici, cîteva sute de kilometri de-ai voștri.

GRIG : Două laturi... kilometri de-ai voștri ? Repede învățași limba, soro ! Adică... ai tăi nu mai sînt ?

SABINA : Ba sînt, dar... *(Ușor prețioasă.)* De cînd călătoresc cu Robo... Ei, nu, zău, nu mă luați peste picior că nu vă mai spun nimic.

BRADU : Nu, nu, nu, te rog continuă... e *interesant !*

SABINA : „Interesant" ? Spui pe un ton cam... N-oi fi gelos !? Și la urma urmei, pe cine ești gelos ? Pe Proxi sau pe Robo ?

BRADU *(stupefiat)* : Pe... Proxi ar mai..., dar... pe *Robo* ? Cum pe Robo ?

SABINA : Vai, dacă l-ai fi auzit ! Știe o mulțime de lucruri. Este o antologie de poezie modernă. În timpul zborului a avut o idee genială : are și el un dispozitiv. *(Explicativ.)* De... cum îi zice... detecție fonică reziduală. *(Admirativ.)* Și încă unul cu recepție de la distanță pe inframicroscurte. Și, ce crezi, l-am auzit pe Beethoven, da, pe Beethoven personal interpretînd „Sonata Lunii" la pian pe la 1800 și ceva. Ne-am oprit pe o culme de deal... I-a plăcut și lui Proxi, care... ce să-ți spun... nu mai e

ironic, nu mai e caustic, nu mai e hiperinteligent... se umanizează, nu știu cum...

GRIG : Ete ! Îți face curte... cosmicul naibii !

SABINA : Ce urît vorbești, Grig ! Cum să-mi facă ? Și de ce ? N-ai văzut că habar n-are ce e dragostea ? E așa naiv !

BRADU *(ironic)* : N-ai decît să-l înveți tu... În definitiv, a venit de-atîta vreme... Trebuie să se instruiască. Învață și el ceva pe Pămînt.

SABINA : Și la urma urmei, de ce nu ? De ce să nu mă amuz ? E un om... sau, mă rog, ce-o fi el... admirabil. *(Admirativ.)* E bine crescut, de o complexitate așa de... că prefer să nu mă ocup de ea — asta-i treaba voastră —, este însă un partener mult mai agreabil decît... *(face un botișor răsfățat)* unii dintre voi care stau toată ziua cu nasul în microscop, măsoară diametre craniene sau de bazin, fac calcule... și n-au timp să se mai uite împrejur...

BRADU *(amuzat și ironic)* : În timp ce „Proxi"... are timp !

SABINA : Da, are timp, e atent cu mine și el... și Robo săracu', așa uzat cum e... Nici n-ai idee ce plăcere e să te plimbi cu un fel de automobil aerian inteligent și spiritual, care nu numai că evită singur accidentele, dar are și o conversație delicioasă... Cît privește pe Proxi, cu naivitatea lui este... a-do-ra-bil.

GRIG *(imită)* : A-do-ra-bil ! Și mai cum ?

SABINA *(răsfățîndu-se)* : Și... atît... Adorabil. Și... *(cu regret sincer.)*... păcat... că nu e genul meu !

GRIG *(sare victorios)* : Ai văzut, Bradule ? Ți-am spus eu ? Ai văzut ?

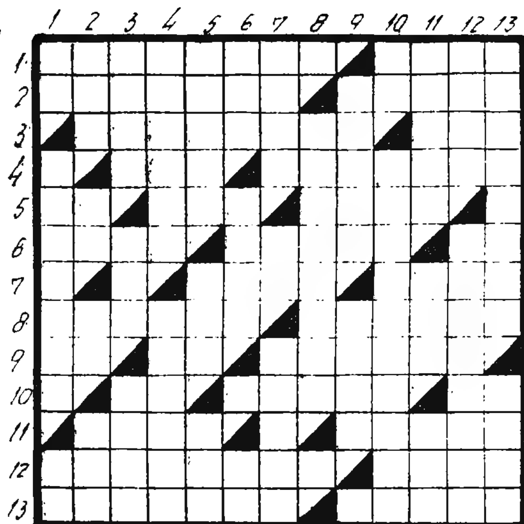
SABINA *(revoltată)* : Ce i-ai spus, intrigantule, ce i-ai spus ? Ce să vadă ?

GRIG : Nu e *genul* ei, Bradule ! „Proxi" *nu e genul ei*... Nici măcar „Robo"... fiindcă nu e de ultimul tip !

— CORTINA —

(SFÎRȘITUL ÎN NUMĂRUL VIITOR)

Science-fiction cu Dorel Dorian

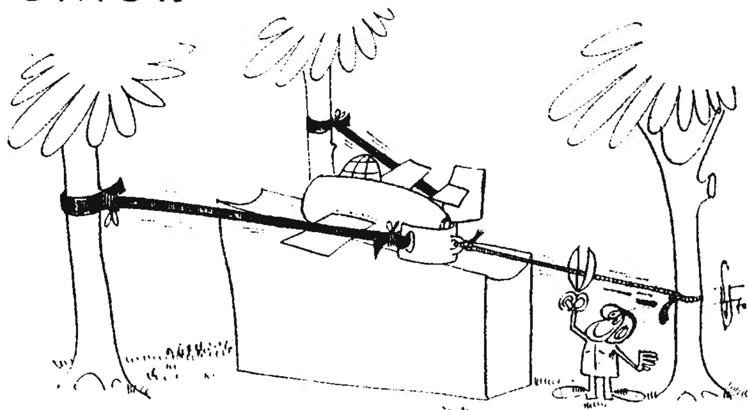
ORIZONTAL : 1) Celebru detectiv, erou al volumului științifico-fantastic „Ficțiuni pentru revolver și orchestră" de Dorel Dorian — Anotimp din anul 197 — R. N. în care cea de-a treia zi albastră era considerată de adepții calendarului biologic drept începutul primăverii psihice ; 2) Autorul unui proiect de agravitaționare care propunea crearea unui cîmp de sens invers în stare să anihileze conservatorismul gravitațional („Sfîrșitul marelui oracol"). — Unul dintre cei doi copii ai ciudatei Ravanala, pe care trebuia să-l găsească detectivul Celan și faimosul său robot anchetativ, dîndu-li-se ca indiciu două clișee cu chipurile lor, impresionate nu de lumină, ci de imaginația ei ; 3) Palatul-continent unde Astrid, fiica aceleiași Ravanala, crescută pentru a deveni un simbol al iubirii, era educată numai de roboți și mașini programate. — Localitate în Coasta de Fildeș ; 4) Situație dată spre rezolvare lui Teo Celan și robotului său anchetator, posesor al celor mai noi metode cibernetice de investigație (sing.) — Numele real al lui Duplicom, oponentul lui Ricardo din povestirea „30 de ani de tăcere" ; 5) Simbolul lui S. H. care împreună cu „Enigmatica — R" au creat prima mașină ciberoliterară „Princeps" — Instrument popular de suflat — Lac și fluviu în Finlanda ; 6) Cetatea eternă ! — Plăpînd — La căldură ! 7) Intervenție a fogotului care crea o psihoză justiționară soldată cu autocondamnarea infractorilor în complicatul edificiu instrumental-componistic - melodic creat de Wellington Red — Din vechea Eladă ; 8) Numele faimosului detectiv creat de fantezia lui Conan Doyle și de la care-și împrumută inițialele noul tip de robot selector, heteroclit S.H.$_{12}$, creat de Teo Celan și care înmagazina în el milenii de experiență umană — Povestire din literatura de anticipație ! 9) Din temă ! — Simbolul purtat de „Enigmatica — R", înzestrată cu circuite de gingășie, grație și cu o minusculă clepsidră, de fapt memoria ei — Mic pește marin (pl.) ; 10) Sandu Nicolae — Luan Wo, superrobotul conducător al celui de-al 10-lea extragalaxor, despre care se credea că a ajuns în „Improbabilul Quasifer" — Din jeleu ! 11)... Zampex, planeta al cărei însemn era o sferă violetă, la centrul de antrenamente de zbor „pe loc" al simulatorului galactic — S.H.$_{12}$, Judex, Fantastic — 8, Super-Azur, „Enigmatica-R" și alții dintre eroii cărții lui D. Dorian (sing.) ; 12) Edificiul „Keops", realizat de ciberneticianul Cib Barlington din povestirea „Elegie pentru ultimul Barlington" — Aducătorii de precipitații ; 13) Activitatea de depistare a cauzelor întreruperii unui concert întreprinsă de dispozitivul automat de anchetare al etajului de roboți giranți, din nuvela „Elegie pentru ultimul Barlington" (pl.) — Profesiunea lui Henri Bleuville, care, dorind să anuleze imunizarea antivirotică totală, avea periculoasa intenție de a recrea în condiții de laborator întreaga lume virotică.

VERTICAL: 1) În atmosferă! — Numele a doi frați, autori ai unei lucrări despre „depresiunea psihică", dintre care unul făcea parte din grupul celor 11 extragalactici din povestirea „Imposibilul Quasifer" — La revedere; 2) Zeul vîntului din mitologia greacă — Pe loc! — Personalitate creatoare al cărei creier rămîne cel mai perfect aprobator și obiector de conștiință, deasupra tuturor creațiilor sale mecanice — Munte în Scoția; 3) Orăcăit — Moleculă-gram — Adăpost hibernal pentru plante; 4) Loc de desfășurare a acțiunii din povestirea „Totul pe o singură carte", în care cei patru atentatori la viața lui T. Celan și S.H.$_{12}$ sînt imobilizați în fotoliile magnetoumane — Obiectivul lui Diserco, expertul-șef al etajului al III-lea din edificiul muzical „Keops"; 5) Diminutiv feminin — Între cal și călăreț — Prieten la Paris! 6) Refren în colinde — Combătut cu pilulele antiorgolice de unii dintre eroii cărții lui D. Dorian — Miros neplăcut; 7) Autorul ultimei noutăți (a Editurii moderne „Tentația însingurării") pe a cărei copertă două statui de nuanță violacee îmbătrînesc mereu — În vilă! — Colaboratoare a lui Soringen, el însuși robot, muziciană de mare sensibilitate, înzestrată cu un circuit de individualizare afectivă; 8) Tip de robot creat de Wundmir, asemănător cu S.H.$_{12}$, copie perfectă a anchetatorului însuși; 9) Cel mai de seamă conducător hun (434—453) — Cupidon! 10) Penele! — Titulatura reală a ultimului loc unde s-a întîlnit grupul celor 11 extragalactici, confundat cu denumirea de Livingstone de către Luan Wo în călătoria sa imaginară prin Quasifer; 11) Postul de radio pirat din povestirea „Arheo-Vlastia", care funcționa simultan pe toate lungimile de undă — Negru amestecat cu alb — Polul frigului în România; 12) Ca spațiul interplanetar! — Profesiunea lui Wellington Red, unul dintre cazurile rezolvate de Teo Celan și S.H.$_{12}$ (pl.); 13) Fenomen referitor la activitatea întregului complex „Keops", care-l îngrijora pe Barlington și pe care i-l aduce la cunoștință și lui Teo Celan, invitat să asculte „Poemul simfonic al Stelei interzise" — Moral ca finalul tuturor cazurilor rezolvate de Teo Celan și colaboratorul său S.H.$_{12}$.

Prof. TEODOR AXIOTI

Cuvinte mai dificile: NSO, BIN.

UMOR

Desen de VIOREL SANDU

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"

2012

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire,
muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

COLECȚIA „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"

FEBRUARIE 1971

PREȚUL 1 LEU 41007